

Ar kampaņām cenšas uzraudzīt,

Mēs saprotam, ka vajag visu pareizi darīt, bet īsti tas tomēr daudziem nav iespējams — atzīst autoservisā

Pārņēmumi, kas konstatēti dažādu Latvijas autoservisu darbībā, pārsvarā saistīti ar neatbilstošu atkritumu apsaimniekošanu — teritorijas piegūšanu, bīstamo atkritumu neatļautu uzglabāšanu. To Valsts vides dienests (VVD) konstatējis industriālo zonu un degradēto teritoriju kontroles kampaņā, kuras laikā veiktas arī autoservisu pārbaudes. Jau 2019. gadā īstenotajā pilotprojektā īsā termiņā tika kontrolēti 222 autoservisi visā Latvijā. Šajās pārbaudēs neatbilstības konstatētas gandrīz 40 procentos no pārbaudītajiem uzņēmumiem — informē VVD sabiedrisko attiecību speciāliste Ilona Černodona.

VIKTORIJA SLAVINSKA-KOSTIGOVA

Kontroles kampaņas turpinās

Vēl viens no lielākajiem vides apdraudējumiem ir dabai radītais piesārņojums. Pirms diviem gadiem VVD Latvijā veiktajās pārbaudēs tika konstatēts, ka kopumā no 172 dažādu nozaru uzņēmumiem 30 procenti darbību veica bez nepieciešamās piesārņojošās darbības atļaujas. Lielākā daļa no tiem nodarbojas ar nolietoto transporta līdzekļu apsaimniekošanu, piemēram, autoservisi, kā arī nelieli metālapstrādes un kokapstrādes uzņēmumi.

VVD Zemgales reģionālās Vides pārvaldes direktora vietniece Evita Beitlere stāsta, ka kampaņa 2021. gadā tika paplašināta vairāk tieši degradēto teritoriju kontrolē. “Pastiprināti uzmanību pievēršam tieši

nolietoto transportlīdzekļu apsaimniekošanai un kā tiek ievērotas vides prasības autoservisu darbībā. Konstatējām, ka vai pusē (30) no 60 objektiem notiek nelikumīga nolietoto transportlīdzekļu izjaukšana. Tas ir pietiekami ievērojams apjoms, lai mēs pievērstu uzmanību šai problēmai. Šinī gadījumā viņiem būtu bijis jāsaņem B kategorijas atļauja, kā arī papildu nosacījums — finanšu nodrošinājums. Šis papildu izmaksas bieži arī ir iemesls, kāpēc nesaņem atļaujas un veic prettiesiskas darbības,” vairāk skaidro E. Beitlere. Turklāt tika konstatēts, ka 30 procenti apsekoto autoservisu nebija reģistrējuši savu saimniecisko darbību ar nepieciešamo C kategoriju. Rudenī tiek plānota jauna kampaņa ar uzsvaru uz degradētām teritorijām, uz neatbilstošu atkritumu apsaimniekošanu, kas saistās ar autoservisu nolietoto transportlīdzekļu apstrādes uzņēmumu darbībām.

Grūti nepārkāpt noteikumus

Lai varētu oficiāli strādāt, autoservisa darbībai ir jābūt reģistrētai VVD — C kategorijas piesārņojošās darbības reģistrā. Reģistrācija notiek, ja darbību konkrētā vietā ļauj veikt pašvaldības teritoriālais plānojums. Autoservisam ir jāslēdz līgums ar atkritumu apsaimniekotāju un jānodod tam bīstamie un videi kaitīgie atkritumi (eļļas, riepas, filtri u. c.). Autoservisiem ir jāievēro arī citas vides prasības — atbilstoši apsaimniekojot noteikudēņus, kontrolējot gaisa emisijas, trokšņa līmeni

Legālo atkritumu apsaimniekošanas izmaksas ir tik lielas, ka uzņēmumi meklē veidus, kā ietaupīt tieši uz vides rēķina — vai nu nododot neatbilstoši, vai pat izmetot mežos. Tādēļ arī mēs vēlamies, pārbaudot un vērojot servisu, iemācīt strādāt savā jomā saskaņā ar vides prasībām.

EVITA BEITLERE,

VVD ZEMGALES REĢIONĀLĀS VIDES
PĀRVALDES DIREKTORA VIETNIECE

u. c. —, kā arī jāveic izmantoto resursu, radītā piesārņojuma un atkritumu uzskaitē. Reizi gadā, līdz 1. martam, autoservisam ir jāiesniedz statistikas un piesārņojošās darbības pārskati.

Kā sarunā norāda kādas Vidzemes pilsētas autoservisa īpašnieks, pirms vairākiem gadiem attīstīt legāli savu autoservisu palīdzējušas ziņojošo un atsaucīgo jomas pārstāvju konsultācijas un vēlme apgūt kādu Eiropas projektu finansējumu, tādēļ iets ir garais, visai sarežģītais, tomēr oficiālais ceļš. “Sākumā es

VVD reģistrēta 2565 autoservisu darbība

2019. gadā, pārbaudot 222 autoservisus Latvijā, pārņēmumus konstatēja gandrīz 40% uzņēmumu.

Kopš 2020. gada īstenotajā industriālo zonu un degradēto teritoriju kontroles kampaņā, kuras laikā pārbaudīja vairāk nekā 35 dažādas teritorijas un kopumā 172 dažādu nozaru uzņēmumus, konstatēja, ka katrs trešais uzņēmums strādā bez nepieciešamās piesārņojošās darbības atļaujas.

2021. gadā trīs dienu kampaņā atklāja 30 nelikumīgas nolietoto transportlīdzekļu izjaukšanas vietas visā Latvijā.

Avots:
VVD

konsultējos ar pazīstamajiem, kas darbojās Rīgā šajā jomā, bet redzēju, ka viņi lielākoties nelegāli daudz ko darīja. Es to nevarēju atļauties, jo tēmēju uz Eiropas naudām.”

Darbojoties autoservisa uzturēšanā jau vairākus gadus, tā īpašnieks uzskata, ka daudziem nav iespējams īstenot visas prasības, lai nepārkāptu kādus noteikumus. Viņš skaidro, ka “lai arī gribas domāt, ka pastāv kāds veids, kā visu ievērot, tomēr tajā ir daudzi visādi “bet”. Ja grib visu tā pa smuko, tad jāreķinās ar salīdzinoši lielām izmaksām. Lielie servisi, manuprāt, to var īstenot, bet mēs tādi mazi līdzās cilvēku maksātspējai īsti nevaram”. Viņš norāda, ka viņa darbību ik pa laikam kāds atbrauc un paskatās, tomēr jūtam esot, ka arī “kontrolētāji un uzraugi” saprot mazo autoservisu iespējas īstenot prasības. “Katru ce-

turksni es maksāju savam operatoram, kurš it kā apkalpo visus manus bīstamos atkritumus. Pirms tiem gadiem, kad sāku darboties, bija obligāts nosacījums, ka ir jābūt līgumam ar uzņēmumu, kurš nodarbojas ar bīstamo atkritumu apsaimniekošanu. Realitātē es viņam maksāju ļoti lielu naudu, lai atbrauc manām mucām ar izlietoto eļļu pakal. Man tiek sastādīta tāda tāme, ka būs nepieciešams daudz mašīnu, kam mainīt, lai atpelnītu. Labi, ja pilsētā ir kāds, piemēram, “Tolmets”, kur var amortizatorus, eļļas filtrus un citus bīstamos atkritumus legāli nodot. Ar riepām problēma sākās, kad slēdza, šķiet, Jaunjelgavā esošo rūpnīcu, kas pārstrādāja riepas. Tagad šo vairāku gadu laikā mani neviens nav uzrunājis, pajautājis, vai man būtu riepas, ko nodot. Šo problēmu gan izdevās atrisināt caur vienu piegādātāju, caur kuru man ir iespēja legāli utilizēt riepas. Tā ir problēma,” skaidro autoservisa īpašnieks.

Darbs notiek vadības līmenī

Kā norāda E. Beitlere, tam, ka autoservisu īpašnieki atzīst par neiespējamu izpildīt visas prasības, ir trīs iemesli. “Viens ir nezināšana, otrs ir nevēlēšanās zināt, trešais — labprāt darītu, tikai vajag informāciju. Tāpēc arī mēs šajā kampaņā īstenojam principu — vispirms konsultējam gan par atkritumu apsaimniekošanu, gan pastāvošajām prasībām un tad dodam mēnesi, lai konstatētās nepilnības novērstu. Tas ir pietiekams laiks. Ja tas netiek ievērots, tad tiek pieņemts lēmums par administratīvās lietvedības sākšanu un izdots lēmums par veicamo rīcību neatbilstību novēršanā, lai pēc tam atkal uzņēmumi varētu darboties, ievērojot vides prasības. ➔ 11. lpp.